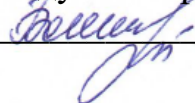

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри економіки та
міжнародних економічних відносин
Протокол №1 від 29.06.2021 р.

Завідувач кафедри

_____ Ю.Г. Бочарова

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Ступінь: доктор філософії (PhD)

Кількість кредитів ECTS 4

Розробник:

Чернега О.Б., д.е.н., професор

2022 – 2023 навчальний рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	обов'язкова
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	2
Лекції, годин	28
Практичні / семінарські, годин	14
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	78
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	3
самостійної роботи студента	5,57
Вид контролю	залік

2. Програма навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у формування у здобувачів комплексу компетентностей щодо здійснення науково-дослідної роботи, підготовки, написання та захисту дисертаційної роботи.

Завдання дисципліни полягають у набутті теоретичної і практичної підготовки здобувачами ВО у сфері методології наукових досліджень, у т.ч. формування розуміння ними специфіки наукового пізнання, особливостей проведення наукових досліджень, застосування методів наукових досліджень, формування методик дослідження, оформлення результатів наукових досліджень та впровадження їх у практику; підготовки та захисту дисертаційної роботи.

Предмет: особливості методології наукових досліджень, підготовки та захисту дисертаційної роботи.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Наука та науково-дослідна робота.

Тема 2. Сутність, види та етапи наукових досліджень.

Тема 3. Методологія наукового дослідження та академічна доброчесність.

Тема 4. Методи наукових досліджень.

Тема 5. Прикладне програмне забезпечення наукових досліджень.

Тема 6. Інформаційна база дослідження.

Тема 7. Апробація результатів дослідження.

Тема 8. Дисертаційна робота: структура, етапи та особливості її виконання.

Опанування дисципліни дозволяє забезпечити:

1) формування:

загальних програмних компетентностей:

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
здатність працювати в міжнародному контексті;
здатність генерувати нові ідеї (креативність);
здатність бути критичним і самокритичним;

фахових програмних компетентностей:

здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей;

здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок державною та англійською мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів з економіки;

здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності;

здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень;

здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей на мікро-, мезо-, та макрорівнях;

здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності;

2) досягнення програмних результатів навчання:

мати теоретичні знання з економіки, соціально-економічних систем і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій;

глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері економіки з метою досягнення економічної та соціальної ефективності в умовах глобалізації;

розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках;

застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, програмне забезпечення та інформаційні системи;

вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки

державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях;

застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності;

демонструвати вміння визначати мейнстрим розвитку економічної думки, актуальні наукові проблеми, перспективні напрями наукових досліджень, здійснювати критичний аналіз інформаційної бази дослідження, самокритично оцінювати результати власного дослідження;

3) набуття **результатів навчання** (згідно Дублінських дескрипторів):

знання:

сутності, різновидів та функцій науки;

сутності, структури, форм, видів, етапів, методології наукових досліджень;

сутності, основних принципів, вимог та інструментів академічної доброчесності;

знання нормативно-правових актів, положень ДонНУЕТ, якими регламентуються питання академічної доброчесності;

сутності, відмінностей понять «метод наукового дослідження» та «методика наукового дослідження», їх взаємозв'язку;

методів теоретичного дослідження;

методів емпіричного дослідження;

спеціальних методів наукового дослідження;

сутності поняття «інформаційна база дослідження», переліку інформаційно-пошукових систем, технологій інформаційного пошуку, вимог до інформаційної бази дослідження

сутності, функцій та різновидів наукових публікацій, їх структури;

основних етапів та вимог до підготовки та оформлення дисертаційної роботи, презентації її результатів;

уміння/навички:

проводити наукові дослідження, презентувати його результати;

застосовувати та обґрунтовувати доцільність використання різних методів наукових досліджень;

формувати інформаційну базу дослідження;

застосовувати різні технології інформаційного пошуку, ефективно користуватися інформаційно-пошуковими системами;

комунікація:

доносити знання з питань проведення наукових досліджень до усіх зацікавлених осіб;

аргументувати та презентувати результати наукових досліджень;

відповідальність і автономія:

демонструвати соціальну відповідальність за результати проведених досліджень.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади проведення наукових досліджень					
Тема 1. Наука та науково-дослідна робота.	14	4	2		8
Тема 2. Сутність, види та етапи наукових досліджень.	14	2	2		10
Тема 3. Методологія наукового дослідження та академічна доброчесність.	14	2	2		10
Разом за змістовим модулем 1	42	8	6	0	28
Змістовий модуль 2. Методика організації та проведення наукових досліджень, підготовки дисертаційної роботи					
Тема 4. Методи наукових досліджень.	16	4	2		10
Тема 5. Прикладне програмне забезпечення наукових досліджень.	14	4			10
Тема 6. Інформаційна база дослідження.	16	4	2		10
Тема 7. Апробація результатів дослідження.	16	4	2		10
Тема 8. Дисертаційна робота: структура, етапи та особливості її виконання.	16	4	2		10
Разом за змістовим модулем 2	78	20	8	0	50
Усього годин	120	28	14	0	78

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар – розгорнута бесіда Наука та науково-дослідна робота.	2
2	Семінар – розгорнута бесіда Сутність, види та етапи наукових досліджень.	2
3	Семінар-дискусія Методологія наукового дослідження та академічна доброчесність.	2
4	Семінар із вирішенням задач Методи наукових досліджень. Прикладне-програмне забезпечення наукових досліджень	2
5	Семінар-дискусія Інформаційна база дослідження	2
6	Семінар-дискусія Апробація результатів дослідження	2
7	Семінар – розгорнута бесіда Дисертаційна робота: структура, етапи та особливості її виконання.	2
Всього		14

5. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються впродовж семестру (100 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру (очна форма навчання)

№ теми практичного заняття	Аудиторна робота				Позааудиторна робота	Сума балів
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	ПМК	Завдання для самостійного виконання	
Змістовий модуль 1						
Семінар 1	3	2	5		2	12
Семінар 2	3	2	5		2	12
Семінар 3	3	2	5		3	13
Разом змістовий модуль 1	9	6	15	5	7	37
Змістовий модуль 2						
Семінар 4	3	4	10		10	27
Семінар 5	3	2	5		2	12
Семінар 6	3	2	5		2	12
Семінар 7	3	2	5		2	12
Разом змістовий модуль 2	12	10	25	5	16	63
Разом						100

Загальне оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	